

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 2. decembra 2014*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom — Smernica 75/442/EHS — Nakladanie s odpadmi — Rozsudok Súdneho dvora konštatujúci nesplnenie povinnosti — Nevykonanie — Článok 260 ods. 2 ZFEÚ — Peňažné sankcie — Paušálna pokuta a penále“

Vo veci C-378/13,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ, podaná 2. júla 2013,

Európska komisia, v zastúpení: M. Patakia, E. Sanfrutos Cano a A. Alcover San Pedro, splnomocnené zástupkyne, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Helénskej republike, v zastúpení: E. Skandalou, splnomocnená zástupkyňa, za odbornej pomoci V. Liogkas, technický expert, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts (spravodajca), predsedovia komôr A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, C. Vajda a S. Rodin, sudcovia A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça a F. Biltgen,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júna 2014,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 4. septembra 2014,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: gréčtina.

Rozsudok

- 1 Európska komisia svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor:
 - konštatoval, že Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia, ktoré vyžaduje vykonanie rozsudku Komisia/Grécko (C-502/03, EU:C:2005:592) vydaného 6. októbra 2005, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ,
 - uložil Helénskej republike povinnosť zaplatiť Komisii navrhované penále vo výške 71 193,60 eura za každý deň omeškania s vykonaním rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), odo dňa vydania rozsudku v tejto veci až do vykonania uvedeného rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592),
 - uložil Helénskej republike povinnosť zaplatiť Komisii paušálnu pokutu vo výške 7 786,80 eura za každý deň omeškania, odo dňa vydania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) až do dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci alebo do dňa vykonania uvedeného rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), ak bude vykonaný pred uvedeným vyhlásením, a
 - zaviazal Helénsku republiku na náhradu trov konania.

Právny rámec

- 2 Podľa článku 4 smernice Rady 75/442/EHS z 15. júla 1975 o odpadoch (Ú. v. ES L 194, s. 39; Mim. vyd. 15/001, s. 23), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 91/156/EHS z 18. marca 1991 (Ú. v. ES L 78, s. 32; Mim. vyd. 15/002, s. 3) (ďalej len „smernica 75/442“):

„Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zaistenie toho, aby sa odpad zhodnocoval alebo zneškodňoval bez ohrozenia ľudského zdravia a bez použitia postupov či metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie...

...

Členské štáty taktiež prijímú nevyhnutné opatrenia na zákaz svojvoľného opúšťania, nepovoleného ukladania a nekontrolovateľného zneškodňovania odpadu.“

- 3 Článok 8 smernice 75/442 ukladal členským štátom povinnosť prijať nevyhnutné opatrenia, aby bolo zaistené, že každý držiteľ odpadu buď odovzdá odpad súkromnému či verejnému zariadeniu, ktoré sa zaoberá zberom odpadu, alebo podniku, ktorý vykonáva činnosti uvedené v prílohách II A alebo II B tejto smernice, alebo sám zabezpečuje zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadu v súlade s ustanoveniami uvedenej smernice.
- 4 Článok 9 ods. 1 smernice 75/442 stanovoval, že na účely vykonávania okrem iného článku 4 tejto smernice musia všetky zariadenia alebo podniky, ktoré vykonávali činnosti zneškodňovania odpadov, získať povolenie od príslušného orgánu zodpovedného za vykonávanie ustanovení uvedenej smernice. Článok 9 ods. 2 tejto smernice spresňoval, že tieto povolenia sa môžu udeliť na určité obdobie, môžu byť obnoviteľné, môžu byť viazané na podmienky a povinnosti alebo, najmä ak zamýšľaná metóda zneškodňovania nie je prijateľná z hľadiska ochrany životného prostredia, môžu byť odmietnuté.
- 5 Smernica 75/442 bola kodifikovaná smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch (Ú. v. EÚ L 114, s. 9), ktorá bola neskôr zrušená a nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, s. 3). Znenie článkov 4, 8 a 9 smernice 75/442 bolo v zásade prebraté do článku 13, článku 36 ods. 1 a článkov 15 a 23 smernice 2008/98.

Rozsudok Komisia/Grécko

- 6 V nadväznosti na sťažnosti, otázky a správy Európskeho parlamentu týkajúce sa existencie nelegálnych a nekontrolovaných skládok odpadu v Grécku, ako aj nerešpektovania smernice 75/442, Komisia začala konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 226 ES, ktoré je teraz upravené v článku 258 ZFEÚ. Keďže Komisia usúdila, že lehota uložená v odôvodnenom stanovisku z 19. decembra 2002 uplynula bez toho, aby Helénska republika splnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 4, 8 a 9 uvedenej smernice, podala 26. novembra 2003 žalobu o nesplnenie povinnosti.
- 7 Helénska republika nenamietala skutočnosti, ktoré jej boli vytýkané, a priznala, že vo februári 2004 bolo na jej území prevádzkovaných ešte 1 125 miest nekontrolovaného zneškodňovania odpadu a že uzavretie všetkých nelegálnych a nekontrolovaných skládok odpadu bolo naplánované až na rok 2008, teda až na obdobie po uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku.
- 8 Súdny dvor preto rozhodol, že žaloba o nesplnenie povinnosti, ktorú prejednával, bola dôvodná. V bode 1 výroku rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) rozhodol:

„Helénska republika si tým, že neprijala všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie dodržiavania článkov 4, 8 a 9 [smernice 75/442], nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedenej smernice.“

Konanie pred podaním žaloby a konanie pred Súdnym dvorom

- 9 Po vyhlásení rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) zo 6. októbra 2005 Komisia zaslala Helénskej republike 14. novembra 2005 list, v ktorom požiadala tento členský štát, aby ju informoval o prijatých opatreniach na zabezpečenie vykonania uvedeného rozsudku.
- 10 Listom z 20. februára 2006 Helénska republika Komisii oznámila, že vnútroštátny plán nakladania s odpadmi bol zmenený na účely uzavretia a rekonštrukcie miest nekontrolovaného zneškodňovania odpadov (ďalej len „nelegálne skládky“) a ich nahradenia zariadeniami vhodnými pre nakladanie z odpadmi. Rovnako regionálne plány nakladania s odpadmi sa menili alebo aktualizovali. Z tejto odpovede gréckych orgánov takisto vyplýva, že v nadväznosti na súpis nelegálnych skládok a ich zaradenie v závislosti od ich nebezpečnosti Ministerstvo životného prostredia, územného plánovania a verejných prác prijalo usmernenia k vypracovaniu štúdií o rekonštrukcii.
- 11 Na „spoločnom stretnutí“ konanom 6. apríla 2006 uvedené orgány poskytli informácie o tom, ako napreduje realizácia programu uzavretia a rekonštrukcie nelegálnych skládok a zaviazali sa, že budú Komisiu pravidelne informovať o pokroku dosiahnutom pri realizácii opatrení, ktoré zahŕňa výkon rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592).
- 12 V listoch z 29. mája 2006, 25. októbra 2006, 2. februára 2007, 21. mája 2007, 25. septembra 2007, 5. mája 2008 a 13. októbra 2008 grécke orgány informovali Komisiu o pokroku dosiahnutom pri uskutočňovaní opatrení, ktoré zahŕňa výkon uvedeného rozsudku.
- 13 Listom z 30. júla 2007 Komisia požiadala tieto orgány o podrobné a aktualizované údaje o uzavretí a rekonštrukcii nelegálnych skládok. V odpovedi na výzvu Komisie uskutočnenú na „spoločnom stretnutí“ konanom 8. apríla 2008 uvedené orgány listami z 5. mája 2008 a 13. októbra 2008 oznámili regionálne plány nakladania s odpadmi pre dvanásť regiónov.
- 14 Napokon listom námestníka ministra vnútra a predsedu medziministerskej komisie poverenej projektmi nakladania s odpadmi z 23. februára 2009 boli Komisii zaslané dve správy o pokroku v projektoch nakladania s odpadmi, a to správy o rekonštrukcii nelegálnych skládok a o ich nahradení zariadeniami vhodnými na nakladanie s odpadmi.

- 15 Keďže sa Komisia domnievala, že Helénska republika nevyhovela v plnom rozsahu rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), zaslala tomuto členskému štátu 15. apríla 2009 v súlade s postupom upraveným v článku 228 ods. 2 ES, teraz v článku 260 ods. 2 ZFEÚ, výzvu, v ktorej mu umožnila vyjadriť sa v lehote dvoch mesiacov.
- 16 Grécke orgány odpovedali na túto výzvu z 15. apríla 2009 listami z 2. júna 2009, 17. júla 2009 a 18. mája 2010.
- 17 Keďže sa Komisia domnievala, že Helénska republika nezabezpečila, aby všetky nelegálne skládky existujúce na jej území boli uzavreté a rekonštruované, 29. októbra 2010 zaslala tomuto členskému štátu v súlade s článkom 260 ods. 2 ZFEÚ dodatočnú výzvu, v ktorej mu opätovne umožnila vyjadriť sa v lehote dvoch mesiacov. Podľa Komisie počet nelegálnych skládok, ktoré mali byť rekonštruované, dosiahol 750, z ktorých 316 ešte malo byť uzavretých.
- 18 Grécke orgány zaslali Komisii 27. júla 2011, 12. apríla 2012, 8. novembra 2012 a 5. apríla 2013 správy o pokroku v projektoch nakladania s odpadmi, týkajúce sa konkrétne rekonštrukcie nelegálnych skládok a ich nahradenia zariadeniami vhodnými na nakladanie s odpadmi.
- 19 Keďže sa Komisia domnievala, že naďalej existuje systémový problém, pokiaľ ide tak o počet nekontrolovaných skládok ako aj neexistenciu dostatočného počtu miest vhodných na zneškodňovanie odpadov, a že v dôsledku toho Helénska republika nevykonala rozsudok Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), 21. februára 2013 rozhodla podať predmetnú žalobu.
- 20 Dňa 18. júna 2013 grécke orgány Komisii oznámili ôsmu správu o pokroku v projektoch nakladania s odpadmi, z ktorej vyplývalo, že 73 nelegálnych skládok bolo stále v prevádzke a že 292 nelegálnych skládok, aj keď už nebolo prevádzkovaných, nebolo ešte rekonštruovaných.
- 21 V odpovedi na otázku Súdneho dvora Helénska republika a Komisia 13. mája 2004, resp. 15. mája 2014, oznámili, že z celkového počtu 293 nelegálnych skládok, je 70 stále v prevádzke a 223 nelegálnych skládok, aj keď bolo uzavretých, nebolo ešte rekonštruovaných.

O nesplnení

Argumentácia účastníkov konania

- 22 Komisia tvrdí, že v konaní vo veci C-502/03, v ktorom Helénska republika nenamietala vytýkané nesplnenie povinnosti ako také, priznala existenciu 2 180 nelegálnych skládok v čase zaslania výzvy a 1 458 nelegálnych skládok v čase zaslania odôvodneného stanoviska. Táto inštitúcia zdôrazňuje, že po vyhlásení rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), presnejšie od roku 2009, predkladali grécke orgány správy o pokroku v projektoch nakladania s odpadmi, z ktorých vyplynulo, že hoci sa počet nelegálnych skládok znížil, značné množstvo týchto skládok buď zostalo v prevádzke (73), alebo nebolo rekonštruovaných (292) v čase, keď posledná z týchto správ bola Komisii zaslaná pred podaním predmetnej žaloby.
- 23 Helénska republika nepopiera, že rozsudok Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) akom taký nebol vykonaný v plnom rozsahu, pričom číselné údaje, ktoré sama uvádza, sa presne zhodujú s údajmi uvedenými Komisiou. Tento členský štát však tvrdí, že tieto číselné údaje neodrážajú skutočný rozmer vzniknutého problému, a zdôrazňuje, že nelegálne skládky v prevádzke sa týkajú iba zhruba 5 % obyvateľstva, pričom nelegálne skládky boli už z veľkej časti uzavreté a rekonštruované.

24 Helénska republika ďalej uvádza, že odhliadnuc od skutočnosti, že začala administratívne konania okamžite po vyhlásení rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), vypracovanie a realizácia programu smerujúceho k uzavretiu všetkých nelegálnych skládok prakticky predstavuje komplexné operácie, ktorých okamžitá realizácia v skutočnosti nie je možná, keďže najmä ustanovenia práva Únie v oblasti verejného obstarávania musia byť dodržané. V podstate sa domnieva, že využila všetky prostriedky, ktoré mohla využiť, s ohľadom na okolnosti, ktorým čelila, a s ohľadom najmä na finančnú krízu, ktorá výrazne znížila jej schopnosť uskutočnenia prác. Helénska republika predovšetkým realizovala prechodné riešenia v niektorých oblastiach, ako je odvoz odpadu na miesto skládky ležiace v inej oblasti, a to až kým nedôjde k vybudovaniu zariadenia povolenej skládky v dotknutých oblastiach.

Posúdenie Súdny dvorom

25 Na účely určenia, či Helénska republika prijala všetky opatrenia nevyhnutné na vyhoviecie rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), je potrebné overiť, či Helénska republika v plnom rozsahu zabezpečila dodržiavanie článkov 4, 8 a 9 smernice 75/442, konkrétne tak, že uzavrela a rekonštruovala všetky nelegálne skládky, ktoré sú v prejednávanej veci predmetom sporu medzi účastníkmi konania. Z bodov 8 a 9 rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) totiž vyplýva, že Súdny dvor vyvodil existenciu porušenia týchto článkov z konštatovania, že na gréckom území bolo vo februári 2004 prevádzkovaných ešte 1 125 nekontrolovaných miest na zneškodňovanie odpadu. Okrem toho je v prejednávanej veci vzhľadom na argumentáciu uvedenú účastníkmi konania v rámci tohto konania nesporné, že nesplnenie povinnosti konštatované v rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) bude pretrvávajúce dovtedy, kým niektoré skládky identifikované v ich odpovediach z 13. a 15. mája 2014 na otázku Súdneho dvora nebudú uzavreté a rekonštruované.

26 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 228 ods. 2 ES je rozhodujúcim dňom na posúdenie existencie nesplnenia povinnosti na základe tohto ustanovenia deň uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku vydanom na základe tohto ustanovenia (pozri rozsudky Komisia/Francúzsko, C-304/02, EU:C:2005:444, bod 30, a Komisia/Španielsko, C-610/10, EU:C:2012:781, bod 66).

27 Keďže Zmluva o FEÚ zrušila v konaní o nesplnení povinnosti na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ fázu týkajúcu sa vydania odôvodneného stanoviska, treba považovať za dátum relevantný pre posúdenie existencie takéhoto nesplnenia povinnosti dátum uplynutia lehoty stanovenej vo výzve vydané na základe tohto ustanovenia (rozsudok Komisia/Španielsko, EU:C:2012:781, bod 67).

28 Keďže v prejednávanej veci Komisia zaslala Helénskej republike dodatočnú výzvu v súlade s postupom stanoveným v článku 260 ods. 2 ZFEÚ, relevantným dátumom spomenutým v predchádzajúcom bode tohto rozsudku je dátum uplynutia lehoty určenej v tomto liste, a to 29. december 2010. Je pritom nesporné, že k tomuto dňu neboli všetky dotknuté skládky uzavreté a rekonštruované.

29 Pokiaľ ide o argumentáciu Helénskej republiky odvolávajúcu sa na ťažkosti, ktorým čelila pri uzatváraní a rekonštrukcii všetkých dotknutých nelegálnych skládok, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa členský štát nemôže odvolávať na ustanovenia, zvyky alebo stav svojho vnútroštátneho poriadku, aby tým odôvodnil nesplnenie povinností vyplývajúcich z práva Únie (pozri rozsudok Komisia/Taliansko, C-496/09, EU:C:2011:740, bod 87 a citovanú judikatúru, ako aj v tomto zmysle rozsudok Komisia/Španielsko, C-278/01, EU:C:2003:635, bod 31). Vzhľadom na túto judikatúru uvedenú argumentáciu nemožno prijať.

30 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že Helénska republika si tým, že neprijala všetky nevyhnutné opatrenia, ktoré vyžaduje vykonanie rozsudku Komisia/Helénska republika (EU:C:2005:592), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.

O peňažných sankciách

Úvodné pripomienky

- 31 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor v súlade s článkom 260 ods. 2 ZFEÚ a na základe oznámenia Komisie z 13. decembra 2005 s názvom „Vykonávanie článku [260 ZFEÚ]“ [SEC(2005) 1658] v znení oznámenia Komisie z 31. augusta 2010 s názvom „Aktualizovanie údajov pre výpočet paušálnych pokút a penále, ktoré Komisia navrhuje Súdnemu dvoru v rámci konania o nesplnení povinnosti“ [SEC(2012) 6160 final, ďalej len „oznámenie Komisie“] sankcionoval predmetné nevykonanie uložením paušálnej pokuty a penále v súlade s bodom 10 oznámenia Komisie.
- 32 Helénska republika sa domnieva, že Komisia mala pred podaním žaloby na základe článku 260 ZFEU vyčkať do skončenia programu uzavretia a rekonštrukcie skládok, o ktorom ju informovala a ktorý pokračoval tak, ako bol dohodnutý. Navrhuje preto, aby Súdny dvor zamietol túto žalobu v celom rozsahu, keďže uloženie peňažných sankcií za okolností prejednávanej veci je podľa jej názoru predčasné.
- 33 Na úvod je potrebné pripomenúť, že ak Súdny dvor rozhodne, že Helénska republika nevyhovela jeho rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), môže jej na základe článku 260 ods. 2 druhého pododseku ZFEÚ uložiť paušálnu pokutu a/alebo penále.
- 34 Záver v bode 30 tohto rozsudku, podľa ktorého Helénska republika neprijala všetky nevyhnutné opatrenia, ktoré vyžaduje vykonanie rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) k referenčnému dňu 29. decembra 2010, a teda viac ako päť rokov po vyhlásení uvedeného rozsudku, tak v zásade postačuje na odôvodnenie uloženia peňažných sankcií v prejednávanej veci bez ohľadu na existenciu programu uzavretia a rekonštrukcie dotknutých nelegálnych skládok, ktorý ešte nebol úplne realizovaný.
- 35 Okrem toho vzhľadom na rozdielnu povahu oboch sankcií, ktorých uplatnenie Komisia navrhuje, treba oddelene preskúmať otázky vhodnosti uloženia penále dotknutému členskému štátu a vhodnosti uloženia paušálnej pokuty tomuto štátu, ako aj prípadne oboch týchto sankcií súčasne.

O penále

Argumentácia účastníkov konania

- 36 Komisia zdôrazňuje, že porušenie konštatované v rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) spočíva v porušení článkov 4, 8 a 9 smernice 75/442, a že Helénska republika je teda povinná ukončiť toto porušenie v celom rozsahu. Rešpektovanie požiadaviek vyplývajúcich z týchto článok vyžaduje po prvé uzavretie nelegálnych skládok, po druhé ich skutočnú rekonštrukciu a nie iba plán ich rekonštrukcie, ako aj po tretie vybudovanie zariadení nevyhnutných na zabezpečenie stáleho dodržiavania tejto smernice a nebudovania nových nelegálnych skládok. Vzhľadom na uvedené sa nemožno stotožniť s názorom Helénskej republiky, že obyčajné prijatie administratívnych opatrení nevyhnutných na účely rekonštrukcie nelegálnych skládok musí postačovať na to, aby sa vyhla uloženiu penále.
- 37 Komisia vyzýva Súdny dvor, aby zohľadnil závažnosť zisteného porušenia, jeho trvanie a potrebu zabezpečiť odstrašujúci účinok sankcie. Pokiaľ ide o závažnosť zisteného porušenia, Komisia navrhuje zohľadniť význam porušených pravidiel a škodlivú povahu dôsledkov tohto porušenia pre životné prostredie a ľudské zdravie. Uvádza, že pokrok dosiahnutý znížením počtu nelegálnych skládok je síce poľahčujúcou okolnosťou, avšak súčasne zdôrazňuje, že existujúca neistota týkajúca sa úplného vykonania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) predstavuje priťažujúcu okolnosť. Podľa Komisie je preto uplatnenie koeficientu závažnosti 9 na stupnici od 1 do 20 primerané okolnostiam

prejednávanej veci. Komisia v tejto súvislosti, odkazujúc na rozsudok Komisia/Belgicko (C-2/90, EU:C:1992:310, bod 30), pripomína, že Súdny dvor už rozhodol, že odpady majú osobitnú povahu a ich zhromažďovanie, dokonca aj predtým, ako sa stanú nebezpečnými pre zdravie, predstavuje nebezpečenstvo pre životné prostredie, a to najmä vzhľadom na obmedzenú absorpčnú kapacitu každého regiónu alebo lokality.

- 38 Pokiaľ ide o trvanie porušenia, Komisia uvádza, že rozhodnutie začať predmetné konanie bolo prijaté 21. februára 2013, a teda 88 mesiacov po vyhlásení rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) zo 6. októbra 2005, čo odôvodňuje uplatnenie maximálneho koeficientu 3. Pokiaľ ide o koeficient platobnej schopnosti nazývaný faktor „n“, táto inštitúcia pripomína, že v oznámení Komisie je tento koeficient pre Helénsku republiku stanovený na 4,12.
- 39 Komisia zdôrazňuje, že podľa vzorca uvedeného v tomto oznámení denné penále sa rovná paušálnemu jednotnému základu 640 eur vynásobenému koeficientom závažnosti, koeficientom dĺžky trvania a faktorom „n“. V prejednávanej veci tak navrhuje denné penále 71 193,60 eura ($640 \times 9 \times 3 \times 4,12$).
- 40 Komisia sa ale domnieva, že toto penále treba postupne znižovať v závislosti od pokroku dosiahnutého pri vykonaní rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592). Preto navrhuje vydeliť denné penále 71 193,60 eura počtom miest na nekontrolované zneškodňovanie odpadu, ktoré neboli v súlade s týmto rozsudkom v čase rozhodnutia podať predmetnú žalobu, a teda číslom 365 (75 nelegálnych skládok v prevádzke a 292 skládok, ktoré neboli rekonštruované), čím sa dostane suma 197,05 eur za jedno miesto ($71\,193,60/365$), a túto sumu odpočítať od denného penále, ak by niektorá z týchto nelegálnych skládok bola uvedená do súladu s rozsudkom Komisia/Grécko (EU:C:2005:592). Komisia sa však domnieva, že toto zníženie možno uplatniť iba vtedy, ak Helénska republika Komisii jednak oznámi skutočnosť nepochybne preukazujúcu, že dotknutá nelegálna skládka bola uvedená do súladu, a jednak ju informuje o mieste, kde sa má v budúcnosti vyvážať odpad, ktorý má byť zneškodnený.
- 41 Komisia dodáva, že aby bolo možné predísť situácii, keď členský štát uvedie do súladu nelegálne skládky tak, že súčasne vytvorí nové miesta na nekontrolované zneškodňovanie odpadu, musí mať Komisia právomoc konštatovať, že pokrok bol dosiahnutý nielen na základe uvedenia do súladu skládok zaradených Helénskou republikou na zoznamy oznamované tejto inštitúcii, ale všetkých nelegálnych skládok existujúcich na gréckom území, čo sa preukáže pravidelne vykonávanými kontrolami.
- 42 Komisia navrhuje, aby sa stanovenie výšky penále uskutočňovalo každých šesť mesiacov. Celková výška penále splatného za posledných šesť mesiacov sa vypočíta znížením počiatočného denného penále, ktoré zodpovedá nelegálnym skládkam, ktorých uvedenie do súladu bolo počas tohto obdobia preukázané, pričom získaný výsledok sa vynásobí počtom dní tohto šesťmesačného obdobia. Komisia si navyše želá, aby jej bolo umožnené aktualizovať tento výpočet v priebehu konania v závislosti od číselných údajov poskytnutých Helénskou republikou po dni, kedy bolo prijaté rozhodnutie podať predmetnú žalobu.
- 43 Helénska republika sa domnieva, že návrh Komisie na uloženie penále bude v čase vyhlásenia rozsudku, ktorý má byť vydaný, bezpredmetný, keďže rozsudok Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) bude vykonaný už pred týmto dátumom, a že v každom prípade je denné penále vo výške 71 193,60 eura neprimerané vo vzťahu k závažnosti vytýkaného porušenia. Jednako sa domnieva, že vzhľadom na „donucovací“ účel penále toto penále už nie je potrebné uložiť, keďže príslušné orgány predložili dôkaz o tom, že prijali vhodné opatrenia na rekonštrukciu nelegálnych skládok, a to aj keď ich skutočná rekonštrukcia nebola ukončená. Helénska republika v tejto súvislosti zdôrazňuje, že platbu penále, ktoré uložil Súdny dvor vo svojom rozsudku Komisia/Grécko (C-387/97, EU:C:2000:356) Komisia prestala vymáhať od okamihu, kedy nelegálna skládka dotknutá v uvedenej veci bola uzavretá a ako prechodné riešenie bola nahradená komplexom na lisovanie a balenie odpadu.

- 44 Subsidiárne Helénska republika spochybňuje koeficient závažnosti 9 navrhnutý Komisiou. Poznomenáva, že podľa bodu 16.4 oznámenia Komisie tento koeficient, najmä pokiaľ ide o dôsledky dotknutého porušenia, zohľadňuje prípadnú „závažnú alebo nenapraviteľnú škodu spôsobenú ľudskému zdraviu alebo životnému prostrediu“. Podľa jej názoru takáto škoda spôsobená ľudskému zdraviu nebola v prejednávanej veci preukázaná, zatiaľ čo prípadnej škode na životnom prostredí bolo zabránené prostredníctvom rekonštrukcie dotknutých miest. Bolo by nesprávne predpokladať, že vytýkané porušenie zahŕňa existenciu štrukturálneho problému na vnútroštátnej úrovni, keďže každý región v Grécku bude mať v budúcnosti aspoň jednu povolenú skládku. V každom prípade tento koeficient 9 v porovnaní s koeficientom 4, navrhnutým Komisiou a uplatneným Súdny dvorom v rozsudku Komisia/Španielsko (EU:C:2003:635), alebo koeficientom 6 navrhnutým a uplatneným v rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2000:356), pokiaľ ide takisto o porušenia s dôsledkami pre ľudské zdravie a životné prostredie a o závažnosť porovnateľnú so závažnosťou v prejednávanej veci, je podľa názoru Helénskej republiky neprímeraný. Komisia by mala v prejednávanej veci, ako to urobil Súdny dvor v rozsudku Komisia/Španielsko (EU:C:2003:635, body 49 a 50), zohľadniť pokrok už dosiahnutý pri vykonaní rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592).
- 45 Pokiaľ ide o trvanie porušenia, Helénska republika sa domnieva, že koeficient 3 navrhnutý Komisiou je neprímeraný, a to najmä vo vzťahu ku koeficientu 3, ktorý bol zvolený v rozsudku Komisia/Francúzsko (EU:C:2005:444) v prípade porušenia trvajúceho jedenásť rokov. Helénska republika vyzýva Súdny dvor, aby prípadne uplatnil nižší koeficient trvania ako navrhnutý, ako to urobil v rozsudku Komisia/Španielsko (EU:C:2003:635). Pokiaľ ide o faktor „n“ odrážajúci platobnú schopnosť, Helénska republika poznomenáva, že koeficient 4,12 uvedený v oznámení Komisie v znení z roku 2012 zohľadňuje hrubý domáci produkt (HDP) tohto členského štátu v roku 2010, ktorý predstavoval 222,1 miliárd eur, a ktorý odvtedy klesol až na 193,7 miliárd eur v roku 2012 a na odhadovaných 182,8 miliárd eur v roku 2013. Helénska republika vyzýva Súdny dvor, aby prípadne uplatnil nižší faktor „n“, ktorý by zohľadňoval túto okolnosť, ako aj všetky ekonomické problémy doliehajúce na tento členský štát v dôsledku finančnej krízy.
- 46 V prípade, ak by bolo penále uložené, sa Helénska republika domnieva, že návrh Komisie stanovovať výšku penále každých šesť mesiacov by mal byť prijatý, aby mohla tejto inštitúcii predkladať dôkazy o pokračujúcom vývoji programu uzavretia a rekonštrukcie nelegálnych skládok a aby tak táto inštitúcia mohla zohľadniť dosiahnutý pokrok.

Posúdenie Súdny dvorom

- 47 Podľa ustálenej judikatúry uloženie penále je v zásade odôvodnené len vtedy, ak nesplnenie povinnosti spočívajúce v nevykonaní rozsudku, ktorý mu predchádza, trvá až do posúdenia skutkových okolností Súdny dvorom (rozsudok Komisia/Belgicko, C-533/11, EU:C:2013:659, bod 64 a citovaná judikatúra).
- 48 Z informácií poskytnutých Helénskou republikou a Komisiou v prejednávanej veci vyplýva, že 13. mája 2014, resp. 15. mája 2014, bolo z celkovo 293 nelegálnych skládok ešte 70 v prevádzke a 223 hoci už bolo uzavretých, ešte nebolo rekonštruovaných. Preto treba konštatovať, že v čase posudzovania skutkových okolností Súdny dvorom neboli ešte v celom rozsahu prijaté ani realizované opatrenia nevyhnutné na vykonanie rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592).
- 49 V tejto súvislosti argumentácia Helénskej republiky založená na tom, že jej príslušné orgány prijali vhodné opatrenia na rekonštrukciu nelegálnych skládok, hoci ich skutočná rekonštrukcia nebola ukončená, nemožno prijať. Aj keby sa totiž preukázalo, že príslušné orgány prijali na základe administratívneho plánu všetky opatrenia nevyhnutné na ukončenie konštatovaného porušenia, nepostačuje to na vylúčenie uloženia penále v prejednávanej veci, keďže pokiaľ ide o dotknuté nelegálne skládky, niektoré z nich sú naďalej prevádzkované a/alebo stále neboli rekonštruované.

- 50 Za týchto okolností sa Súdny dvor domnieva, že uloženie penále Helénskej republike je finančným nástrojom vhodným na zabezpečenie úplného vykonania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Írsko, C-374/11, EU:C:2012:827, bod 35 a citovanú judikatúru).
- 51 Naopak vzhľadom na vývoj týkajúci sa úplného vykonania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) a na vyjadrenia Helénskej republiky pred Súdnym dvorom nemožno vylúčiť, že v deň vyhlásenia tohto rozsudku už bude rozsudok Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) vykonaný v celom rozsahu. Penále musí byť teda uložené iba za predpokladu, že nesplnenie povinnosti bude pretrvávať v deň vyhlásenia tohto rozsudku.
- 52 Pokiaľ ide o výšku a podobu takéhoto penále, podľa ustálenej judikatúry Súdnemu dvoru pri výkone jeho voľnej úvahy prináleží, aby stanovil také penále, ktoré je jednak prispôsobené okolnostiam a jednak primerané zistenému nesplneniu povinnosti, ako aj platobnej schopnosti dotknutého členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Luxembursko, C-576/11, EU:C:2013:773, bod 46 a citovanú judikatúru). Návrhy Komisie týkajúce sa penále nie sú pre Súdny dvor záväzné a sú iba užitočným návodom. Rovnako usmernenia uvedené v oznámeniach Komisie nie sú pre Súdny dvor záväzné, ale iba prispievajú k zabezpečeniu transparentnosti, predvídateľnosti a právnej istoty opatrení samotnej Komisie, keď táto inštitúcia predkladá návrhy Súdnemu dvoru (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Španielsko, EU:C:2012:781, bod 116 a citovanú judikatúru). V rámci konania podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ týkajúceho sa nesplnenia povinnosti, ktoré pretrváva v členskom štáte napriek tomu, že rovnaké nesplnenie už bolo konštatované v prvom rozsudku vydanom na základe článku 226 ES alebo článku 258 ZFEÚ, musí mať Súdny dvor možnosť voľne stanoviť výšku a spôsob platby uloženého penále, ktoré považuje za primerané, aby motivovalo tento členský štát na ukončenie nesplnenia povinností vyplývajúcich z tohto prvého rozsudku Súdneho dvora.
- 53 Na účely stanovenia výšky penále medzi základné kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť na zabezpečenie donucovacieho charakteru tohto penále a aby sa právo Únie uplatňovalo jednotne a účinne, v zásade patria závažnosť porušenia, jeho trvanie a platobná schopnosť dotknutého členského štátu. Na účely uplatňovania týchto kritérií je potrebné zohľadniť najmä dôsledky, ktoré má nevykonanie rozsudku na súkromné a verejné záujmy, ako aj naliehavosť dosiahnutia toho, aby si dotknutý členský štát splnil svoje povinnosti (pozri rozsudok Komisia/Luxembursko, EU:C:2013:773, bod 47 a citovanú judikatúru).
- 54 Pokiaľ ide, po prvé, o závažnosť porušenia, treba pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že povinnosť zneškodňovať odpad bez ohrozenia ľudského života a poškodenia životného prostredia patrí medzi samotné ciele politiky Európskej únie v oblasti životného prostredia, ako to vyplýva z článku 191 ZFEÚ. Nerešpektovanie povinnosti vyplývajúcej z článku 4 smernice 75/442 vyvoláva v dôsledku samotnej povahy tejto povinnosti riziko bezprostredného ohrozenia ľudského zdravia a poškodenia životného prostredia, a preto musí byť považované za mimoriadne závažné (rozsudok Komisia/Grécko, EU:C:2000:356, bod 94).
- 55 V prejednávanej veci je potrebné zdôrazniť, že 293 nelegálnych skládok, ktoré boli predmetom nesplnenia povinnosti v čase posudzovania skutkových okolností Súdnym dvorom, z ktorých 70 ešte stále nie je uzavretých, je značne vysoký počet. Tento počet je však výrazne nižší, ako bol počet nelegálnych skládok v prevádzke vo februári 2004, v čase začatia prvého konania o nesplnení povinnosti pred Súdnym dvorom, a to 1 125 nelegálnych skládok, podľa číselných údajov, ktoré predložila samotná Helénska republika (rozsudok Komisia/Grécko, EU:C:2005:592, bod 8).
- 56 V prejednávanej veci je však potrebné konštatovať, že význam škody, ktorá v čase vyhlásenia tohto rozsudku je aj naďalej spôsobovaná ľudskému zdraviu a životnému prostrediu z dôvodu vytýkaného nesplnenia povinnosti, závisí vo veľkej miere od počtu konkrétnych miest, ktorých sa toto nesplnenie

týka, a najmä od počtu ešte prevádzkovaných nelegálnych skládok. Z toho dôvodu je táto škoda menej významnejšia ako škoda spôsobená ľudskému zdraviu a životnému prostrediu v dôsledku pôvodného nesplnenia konštatovaného v rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592).

- 57 Pokiaľ ide po druhé o trvanie porušenia, treba pripomenúť, že trvanie porušenia sa musí posudzovať s ohľadom na čas, kedy Súdny dvor posudzuje skutkové okolnosti, a nie na čas, kedy sa Komisia obrátila na Súdny dvor (rozsudok Komisia/Portugalsko, C-70/06, EU:C:2008:3, bod 45 a citovaná judikatúra). Doba trvania porušenia v prejednávanej veci, t. j. viac ako deväť rokov od dňa vyhlásenia rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), je pritom značná.
- 58 Po tretie, pokiaľ ide o platobnú schopnosť dotknutého členského štátu, je potrebné zohľadniť argumenty Helénskej republiky založené na tom, že jej HDP sa od roku 2010 znížil. Súdny dvor už totiž rozhodol, že treba brať do úvahy najnovší vývoj HDP členského štátu a jeho hodnotu v čase posudzovania skutkových okolností Súdny dvorom (rozsudok Komisia/Írsko, C-279/11, EU:C:2012:834, bod 78).
- 59 Komisia okrem toho navrhla, aby Súdny dvor postupne znižoval penále v závislosti od pokroku dosiahnutého pri vykonaní rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592).
- 60 V tejto súvislosti treba poznamenať, že napriek tomu, že na účely zabezpečenia úplného vykonania rozsudku Súdneho dvora musí byť penále vyžadované v plnom rozsahu, až kým členský štát neprijme všetky opatrenia nevyhnutné na ukončenie konštatovaného nesplnenia, sankcia zohľadňujúca prípadný pokrok členského štátu v plnení povinností, by pripadala od úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudky Komisia/Španielsko, EU:C:2003:635, body 43 až 51; Komisia/Taliansko, EU:C:2011:740, body 47 až 55, ako aj Komisia/Belgicko, EU:C:2013:659, body 73 a 74).
- 61 Za okolností prejednávanej veci a s ohľadom najmä na informácie, ktoré Súdnemu dvoru poskytli Helénska republika a Komisia 13. mája 2014, resp. 15. mája 2014, sa Súdny dvor domnieva, že je vhodné stanoviť zostupné penále. Treba preto určiť spôsob výpočtu tohto penále, ako aj jeho pravidelnosť.
- 62 Pokiaľ ide o túto poslednú otázku, v súlade s návrhom Komisie je potrebné stanoviť zostupné penále na polročnom základe, aby sa tejto inštitúcii umožnilo hodnotiť aktuálny pokrok v opatreniach na vykonanie rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) s ohľadom na situáciu existujúcu po skončení dotknutého obdobia (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Taliansko, EU:C:2011:740, bod 54).
- 63 Okrem toho treba zdôrazniť, že škoda, ktorá je naďalej spôsobovaná ľudskému zdraviu a životnému prostrediu, je v zásade závažnejšia v prípade 70 ešte prevádzkovaných skládok než v prípade 223 iných skládok, ktoré hoci už nie sú v prevádzke, majú byť ešte rekonštruované. Vzhľadom na to dotknutý členský štát musí byť nabádaný nielen k tomu, aby v čo najkratšom čase rekonštruoval všetky dotknuté skládky, ale tiež k tomu, aby hneď, ako je to možné, pred rekonštrukciou uzavrel ešte prevádzkované skládky.
- 64 V tomto smere sa na účely výpočtu penále musí vychádzať z toho, že každá skládka, ktorá je ešte v prevádzke, v skutočnosti predstavuje dva rozličné prípady porušenia. Celkové porušenie je preto potrebné rozdeliť nie na 293 rozličných prípadov porušení, teda jeden prípad na každú skládku, ale na 363 rozličných prípadov porušenia, teda jeden prípad na každú z 223 skládok, ktoré ešte musia byť rekonštruované, a dva prípady na každú zo 70 skládok, ktoré ešte neboli uzavreté a musia byť neskôr takisto rekonštruované.

- 65 Za týchto okolností a s ohľadom na nevyhnutnosť motivovať dotknutý členský štát, aby ukončil vytýkané nesplnenie povinnosti, Súdny dvor v rámci svojej voľnej úvahy považuje za vhodné stanoviť vzhľadom na 363 prípadov porušenia potvrdených v tomto rozsudku polročné penále vo výške 14 520 000 eur, pričom z tejto sumy musí byť odpočítaná suma 40 000 eur za každé porušenie, ktoré skončilo ku koncu každého príslušného obdobia šiestich mesiacov.
- 66 Aby takéto zníženie penále získala, musí Helénska republika pred koncom každého obdobia šiestich mesiacov plynúceho odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku predložiť dôkaz, že konkrétne skládky, ktorých sa nesplnenie týka, sa prestali prevádzkovať a/alebo boli rekonštruované. Na účely vyhnutia sa riziku, na ktoré poukázala Komisia a ktoré spočíva v tom, že dotknutý členský štát by mohol uzavrieť nelegálne skládky a súčasne vytvoriť nové miesta na nekontrolované zneškodňovanie odpadu, treba predpokladať, že skôr prevádzkovaná nelegálna skládka bola uzavretá výlučne vtedy, ak Helénska republika preukáže nielen uzavretie tejto skládky ako také, ale navyše aj to, že odpady, ktoré boli na túto skládku predtým odvázané, sú odteraz predpísaným spôsobom ukladané na osobitne identifikovanej skládke.
- 67 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy musí byť Helénskej republike, ak nesplnenie povinnosti konštatované v bode 30 tohto rozsudku pretrváva do uvedeného dňa, uložená povinnosť zaplatiť Komisii na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“ odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku až do vykonania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), polročné penále, ktoré sa v prípade prvého polroka nasledujúceho po uvedenom vyhlásení vypočíta na konci tohto polroka, a to vychádzajúc z počiatkovej sumy 14 520 000 eur, z ktorej sa odpočíta suma 40 000 eur za každé miesto nekontrolovaného zneškodňovania odpadu, ktorého sa konštatované nesplnenie povinnosti týka a ktoré bolo predmetom uzavretia alebo rekonštrukcie po 13. máji 2014, ako aj suma 80 000 eur za tie z uvedených miest, ktoré boli súčasne uzavreté aj rekonštruované po tomto dátume. Pre všetky nasledujúce polroky sa dlhované penále za každý polrok vypočíta na konci polroka na základe výšky penále stanovenej pre predchádzajúci polrok, pričom sa vykonajú rovnaké odpočítania v závislosti od uzavretí a rekonštrukcií miest, ktorých sa konštatované nesplnenie týka, ku ktorým došlo počas príslušného polroka.

O paušálnej pokute

Argumentácia účastníkov konania

- 68 V súlade s oznámením Komisie táto inštitúcia navrhuje, aby Súdny dvor uložil fixnú paušálnu pokutu za obdobie od dňa vyhlásenia rozsudku vydaného podľa článku 258 ZFEÚ do dňa vykonania uvedeného rozsudku dotknutým členským štátom alebo do dňa vyhlásenia rozsudku vydaného podľa článku 260 ZFEÚ. Pri výpočte tejto paušálnej pokuty Komisia používa rovnaké kritériá, aké boli použité pri výpočte penále, teda kritériá týkajúce sa závažnosti porušenia a trvania porušenia, ktoré sa zohľadní tak, že sa denná paušálna pokuta vynásobí počtom dní nevykonania rozsudku, a nevyhnutnosti zabezpečiť odstrašujúci charakter peňažnej sankcie. V súlade s oznámením Komisie bolo navrhnuté stanoviť paušálnu sumu 210 eur. Vzhľadom na koeficient závažnosti 9 a faktor „n“ 4,12 teda denná paušálna pokuta dosiahne hodnotu 7 786,80 eura (210 x 9 x 4,12). Keďže rozsudok Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) bol vyhlásený 6. októbra 2005 a Komisia prijala rozhodnutie podať predmetnú žalobu podľa článku 260 ZFEÚ 21. februára 2013, od vyhlásenia tohto rozsudku do prijatia uvedeného rozhodnutia uplynulo 2 696 dní.
- 69 K 21. februáru 2013 teda celková paušálna pokuta (7 786,80 eura x 2 696 dní), ktorá dosiahla sumu 20 993 212,80 eura, prekročila minimálnu paušálnu pokutu, ktorá bola pre Helénsku republiku stanovená na 2 181 000 eur. Za týchto okolností sa Komisia domnieva, že má byť uložená denná paušálna pokuta vo výške 7 786,80 eura za deň, a to za obdobie od 6. októbra 2005 do dňa vydania rozsudku ukončujúceho toto súdne konanie alebo do dňa úplného vykonania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), ak nastane skôr, ako bude vydaný rozsudok. Komisia dodáva, že

v rozpore s argumentmi Helénskej republiky nemožno vylúčiť nebezpečenstvo trvalého nesplnenia povinnosti, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že tento členský štát bol povinný dodržiavať dotknuté ustanovenia už niekoľko desaťročí, *a fortiori* od vydania rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592).

- 70 Helénska republika uvádza, že s ohľadom na odstrašujúci účel uloženia paušálnej pokuty a vzhľadom na to, že v rámci tohto konania preukázala, že už vykonala všetky úkony nevyhnutné na úplné vykonanie rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592), pričom systematicky a čestne spolupracovala s útvarmi Komisie, nie je potrebné jej uložiť paušálnu pokutu. V prejednávanej veci totiž neexistuje nebezpečenstvo recidívy, keďže 95 % územia uvedeného členského štátu je odteraz pokrytých povolenými zariadeniami na zneškodňovanie odpadov domácností. Ak by Súdny dvor rozhodol, že uloží takúto pokutu, Helénska republika v každom prípade navrhuje, aby Súdny dvor potvrdil minimálnu pokutu, teda sumu 2 181 000 eur, stanovenú pre tento členský štát v oznámení Komisie.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 71 Na úvod treba pripomenúť, že Súdny dvor môže v rámci svojej diskrečnej právomoci, ktorá mu je priznaná v príslušnej oblasti, uložiť kumulatívne tak penále, ako aj paušálnu pokutu (rozsudok Komisia/Grécko, C-369/07, EU:C:2009:428, bod 143).
- 72 Princíp uloženia paušálnej pokuty spočíva najmä v posúdení dôsledkov nevykonania povinností dotknutého členského štátu na súkromné a verejné záujmy, a to predovšetkým vtedy, ak nesplnenie povinnosti pretrvávalo počas dlhého obdobia po vyhlásení rozsudku, ktorým bolo pôvodne konštatované (pozri rozsudok Komisia/Španielsko, C-184/11, EU:C:2014:316, bod 59 a citovanú judikatúru).
- 73 Toto uloženie paušálnej pokuty v každom konkrétnom prípade nutne závisí od všetkých relevantných faktorov, ktoré sa týkajú tak charakteristík konštatovaného nesplnenia povinnosti, ako aj samotného postoja dotknutého členského štátu, ktorého sa konanie začaté podľa článku 260 ZFEÚ týka. V tomto smere tento článok poskytuje Súdnemu dvoru širokú mieru voľnej úvahy pri rozhodovaní, či uloží alebo neuloží túto sankciu (rozsudok Komisia/Španielsko, EU:C:2012:781, bod 141).
- 74 Všetky právne a skutkové okolnosti, za ktorých v prejednávanej veci došlo ku konštatovanému nesplneniu povinnosti, najmä vysoký počet nelegálnych skládok, ktorých sa toto nesplnenie týka podľa rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) vyhláseného v októbri 2005, a to 1 125 skládok, z ktorých 293 ešte v máji 2014 nebolo uzavretých a/alebo rekonštruovaných, naznačujú, že účinná prevencia pred opakovaním podobných porušení práva Únie v budúcnosti si môže v prejednanom prípade vyžadovať prijatie takého odstrašujúceho opatrenia, akým je uloženie paušálnej pokuty.
- 75 Za týchto okolností Súdnemu dvoru prináleží, aby v rámci svojej diskrečnej právomoci stanovil výšku tejto paušálnej pokuty tak, aby jednak bola prispôsobená okolnostiam a jednak bola primeraná uskutočnenému porušeniu (rozsudok Komisia/Grécko, EU:C:2009:428, bod 146).
- 76 Medzi relevantné faktory v tejto súvislosti patria najmä také prvky, ako je závažnosť zisteného porušenia a obdobie, počas ktorého toto porušenie pretrvávalo od vyhlásenia rozsudku, ktorým bolo konštatované (rozsudok Komisia/Taliansko, EU:C:2011:740, bod 94).
- 77 Okolnosti, ktoré majú byť zohľadnené, vyplývajú najmä z úvah nachádzajúcich sa v bodoch 54, 57 a 58 tohto rozsudku a týkajúcich sa závažnosti a trvania porušenia, ako aj platobnej schopnosti dotknutého členského štátu.
- 78 Pokiaľ ide o závažnosť porušenia, je však potrebné zdôrazniť, že počet nelegálnych skládok, ktorých sa vytýkané porušenie týka, bol v období od vyhlásenia rozsudku Komisia/Grécko (EU:C:2005:592) z októbra 2005 do vyhlásenia tohto rozsudku v priemere zreteľne vyšší ako ich počet, ktorý bol

uvedený v bode 55 tohto rozsudku na účely výpočtu penále, t. j. 293 skládok, z ktorých 70 ešte nebolo uzavretých. Počet nelegálnych skládok sa totiž počas uvedeného obdobia znížil, a to z 1 125 skládok zistených Súdny dvorom v októbri 2005 na 293 skládok, z ktorých 70 ešte bolo v prevádzke, ako to vyplýva z číselných údajov, ktoré Súdnu dvoru predložili účastníci konania v máji 2014. V súlade so závermi v bode 56 tohto rozsudku s ohľadom na skutočnosť, že škoda spôsobená ľudskému zdraviu a životnému prostrediu v dôsledku konštatovaného porušenia v prejednávanej veci v značnej miere závisí od počtu konkrétnych miest, ktorých sa toto porušenie týka, treba uvedené porušenie považovať za závažnejšie na účely výpočtu paušálnej pokuty ako na účely stanovenia výšky penále.

- 79 S ohľadom na všetky tieto skutočnosti sa Súdny dvor domnieva, že stanovením výšky paušálnej pokuty, ktorú musí Helénska republika zaplatiť, na 10 miliónov eur, spravodlivo posúdil okolnosti prejednávanej veci.
- 80 V dôsledku toho je potrebné uložiť Helénskej republike povinnosť zaplatiť Komisii na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“ paušálnu pokutu vo výške 10 miliónov eur.

O trovách

- 81 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Helénsku republiku na náhradu trov konania a bolo konštatované nesplnenie povinnosti týmto štátom, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Helénska republika si tým, že neprijala všetky nevyhnutné opatrenia, ktoré vyžaduje vykonanie rozsudku Komisia/Grécko (C-502/03, EU:C:2005:592), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.
2. Helénskej republike sa v prípade, že nesplnenie povinnosti konštatované v bode 1 výroku tohto rozsudku pretrváva do uvedeného dňa, ukladá povinnosť zaplatiť Komisii na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“ odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku až do vykonania rozsudku Komisia/Grécko (C-502/03, EU:C:2005:592), polročné penále, ktoré sa v prípade prvého polroka nasledujúceho po uvedenom vyhlásení vypočíta na konci tohto polroka, a to vychádzajúc z počiatočnej sumy 14 520 000 eur, z ktorej sa odpočíta suma 40 000 eur za každé miesto nekontrolovaného zneškodňovania odpadu, ktorého sa konštatované nesplnenie povinnosti týka a ktoré bolo predmetom uzavretia alebo rekonštrukcie po 13. máji 2014, ako aj suma 80 000 eur za tie z uvedených miest, ktoré boli súčasne uzavreté aj rekonštruované po tomto dátume. Pre všetky nasledujúce polroky sa dlhované penále za každý polrok vypočíta na konci polroka na základe výšky penále stanovenej pre predchádzajúci polrok, pričom sa vykonajú rovnaké odpočítania v závislosti od uzavretí a rekonštrukcií miest, ktorých sa konštatované nesplnenie povinnosti týka, ku ktorým došlo počas príslušného polroka.
3. Helénska republika je povinná zaplatiť Európskej komisii na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“ paušálnu pokutu vo výške 10 miliónov eur.
4. Helénska republika je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy